

PRÁCE S ATLASEM

Celkem 40 bodů

Potřebné vybavení: Školní atlas světa (Kartografie Praha, a. s.), Česko: školní atlas pro základní školy a víceletá gymnázia (Kartografie Praha, a. s.), psací potřeby, volný papír na poznámky

Úvodní informace (než začnete pracovat): Uvědomte si, že v atlase se nachází množství map různých měřítek a některé prvky jsou vyznačené na více mapách zároveň. Práce s atlasem je připravena tak, že je potřeba hledat na co **nejpodrobnějších** mapách (tzn. na mapách co **největšího** měřítka). Dále nezapomeňte, že v atlase nenajdete jen mapy, ale také spoustu doplňkových informací **v přílohách**. Hodně štěstí při řešení.

1

6 bodů

a. Dle popisu poznejte české řeky.

3 body

Řeka III. řádu, jež své jméno nese až po výtoku z významného českého rybníku. Po celé délce svého toku je hodnocena jako znečištěná nebo silně znečištěná. Vlévá se do významného českého toku (79 říční km). Jeden z přítoků hledané řeky je po celém svém toku hodnocen jako neznečištěný. Povodí této řeky tvoří cca 8,7 % povodí řeky I. řádu pramenící v Česku.

řešení: ... **Sázava** ...

Řeka III. řádu, jež vzniká soutokem české a zahraniční řeky na území cizího státu. Její tok je na území Česka hodnocen jako mírně znečištěný nebo znečištěný. Na hraničním pomezí se vlévá do významné řeky II. řádu. České povodí hledané řeky tvoří cca 55 % povodí řeky, do které se vlévá. Je tedy jejím významným přítokem.

řešení: ... **Dyje** ...

Řeka II. řádu pramení za hranicemi Česka. Po celé délce toku je hodnocena nejhůře jako znečištěná. V sídle, jež je označován jako zahrada Čech, se vlévá do řeky I. řádu. Na této (hledané) řece se nachází čtvrtá nejobjemnější vodní nádrž na území Česka.

řešení: ... **Ohře** ...

Hodnocení: Za správnou odpověď 1 bod, za chybnou odpověď jeden bod odečíst. Minimum bodů za úlohu je 0.

Řešení: Viz text.

b. Okresy, kde řeky doplňované v předchozí úloze ústí, seřaďte dle níže uvedených kritérií od nejvyšší po nejnižší hodnoty. Za chybná seřazení se body odečítají.

3 body

A) průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu

odpověď: ... **Litoměřice** ... > ... **Praha-západ** ... > ... **Břeclav** ...

B) přirozený přírůstek/úbytek obyvatel

odpověď: ... **Praha-západ** ... > ... **Litoměřice** ... > ... **Břeclav** ...

C) míra urbanizace

odpověď: ... **Litoměřice** ... > ... **Břeclav** ... > ... **Praha-západ** ...

Hodnocení: Za každé správné seřazení 1 bod, za chybné seřazení jeden bod odečíst. Minimum bodů za úlohu je 0.

Řešení: Viz text.

2

8 bodů

S pomocí atlasu porovnejte číselné hodnoty. Pro porovnání použijte znaménka <, >, =. Za chybné odpovědi se body odečítají.

a) salinita (v ‰) v místě, kde ústí druhá nejdelší řeka rozlohou třetího největšího státu světa do moře < průměrná červencová teplota vzduchu (ve °C) hlavního města státu, na jehož území se rozkládá většina Mezopotámské nížiny

b) podíl ekonomicky aktivních obyvatel zaměstnaných v zemědělství (v %) ve státě, který vstoupil roku 2017 do NATO < podíl služeb na tvorbě HDP (v %) v asijském státě, kde pramení řeka Híľmand

c) průměrný průtok vody (v m³/s) při ústí řeky, na níž se rozprostírá vodní nádrž Cahora Bassa > průměrný roční úhrn srážek (v mm) nejdeštivějšího místa Jižní Ameriky

d) střední délka života mužů ve státě, kterému náleží Mentavajské ostrovy = střední délka života mužů ve státě s nejvyšším přirozeným přírůstkem ze všech států pevninské Ameriky

Hodnocení: Za každé správně uvedené znaménko 2 body, za chybnou odpověď 2 body odečíst. Minimum bodů za úlohu je 0.

Řešení: Viz text.

3

12 bodů

- a. Podle dílčích charakteristik přiřadte k jednotlivým řádkům tabulky moře z nabídky. Jedno moře z nabídky zůstane nepřirazené.

9 bodů

Andamanské moře – Čukotské moře – Jihočínské moře – Korálové moře
Labradorské moře – Ochotské moře – Rudé moře

moře	náleží k Tichému oceánu	rozloha větší než 3 mil. km ²	maximální hloubka přes 7 km	teplý mořský proud	salinita alespoň 33 ‰
Jihočínské moře	ANO	ANO	NE	ANO	ANO
Korálové moře	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Andamanské moře	NE	NE	NE	ANO	NE
Ochotské moře	ANO	NE	NE	NE	NE
Čukotské moře	NE	NE	NE	NE	NE
Labradorské moře	NE	NE	NE	ANO	ANO

Hodnocení: Za každé správně přiřazené moře 1,5 bodu.

Řešení: Viz tabulka.

- b. Který jediný z ukazatelů by splňovalo moře, jež zůstalo nepřirazené do tabulky?

1 bod

Hodnocení: Za správnou odpověď 1 bod.

Řešení: salinita alespoň 33 ‰

- c. K vypracování dalšího úkolu potřebujete moře z výše uvedené tabulky. Určete, zda jimi prochází rozhraní litosférických desek, či nikoliv. Pokud ano, tak doplňte, o jaký typ rozhraní se jedná. Pokud mořem rozhraní neprochází, do tabulky vyplňte slovo „žádné“.

2 body

moře	rozhraní – ANO/NE	typ rozhraní
3. řádek tabulky	ANO	transformní
5. řádek tabulky	NE	žádné

Hodnocení: Za kompletně správně vyplněnou tabulku udělit 2 body. Body nelze nijak dělit.

Řešení: Viz tabulka.

4

9 bodů

- a. V Aucklandu se má konat slavnostní vyhlášení ankety o nejlepšího matematického geografa světa, které bude živě vysíláno na Novém Zélandu, v Ománu, Bolívii, Středoafričské republice a Turkmenistán. Slavnostní vyhlášení bude trvat přesně hodinu.

4 body

Přenos by v každé z 5 zemí sledovalo mezi 2:00–6:00 tamního času přesně 10 % obyvatel daného státu, mezi 6:00–12:00 20 % obyvatel, mezi 12:00–19:00 50 % obyvatel, mezi 19:00–23:00 80 % obyvatel a mezi 23:00–2:00 40 % obyvatel.

Kolik milionů diváků (zaokrouhlete na celé miliony) bude přenos sledovat, pokud začne ve chvíli, kdy budou mít lidé v místě konání na hodinkách 20:00? Během výpočtu zodpovězte i následující dvě podotázky: Jaká bude v takovém případě procentuální sledovanost v Turkmenistán? A jaký čas budou mít při začátku přenosu na správně seřazených hodinkách obyvatelé Bolívie?

Nápověda: K výpočtu bude potřeba (kromě informací ze zadání) zohlednit časová pásma jednotlivých států a také jejich populační velikost.

i) Celková sledovanost přenosu (zaokrouhlete na celé číslo v milionech diváků): ... **10** ...

ii) Procentuální sledovanost v Turkmenistán (uvedte pouze číselnou hodnotu): ... **50** ...

iii) Digitální čas na hodinkách diváků v Bolívii při začátku přenosu: ... **04:00** ...

Řešení: Viz text (výpočet viz tabulka).

stát	UTC	počet obyvatel	čas, kdy zde začíná přenos	sledovanost v tento čas	počet diváků
Nový Zéland	+12	4 438 400	20:00	80 %	3 550 720
Omán	+4	3 286 900	12:00	50 %	1 643 450
Bolívie	-4	10 800 900	4:00	10 %	1 080 090
Středoafričská republika	+1	5 391 500	9:00	20 %	1 078 300
Turkmenistán	+5	5 231 400	13:00	50 %	2 615 700
celkem:					9 968 260

Hodnocení: Za správnou odpověď na otázku i) udělit 2 body. Za správné odpovědi na otázky ii) a iii) po 1 bodu.

- b. Ve kterých dvou státech bude přenos sledovat v případě začátku slavnostní akce ve 20:00 novozélandského času nejméně diváků? Za chybné odpovědi se body odečítají.

2 body

Hodnocení: Za každý správně určený stát 1 bod, za chybný stát 1 bod odečíst. Minimální počet bodů je 0.

Řešení: v Bolívii a Středoafričké republice

- c. V kolik hodin novozélandského času by mělo slavnostní vyhlášení začínat (v jakou celou hodinu tamního času), tak aby jej sledovalo maximum diváků?

3 body

Pro usnadnění máte na výběr ze 4 možností, avšak pozor, za chybnou odpověď se odečítají 2 body.

4:00 – 10:00 – 14:00 – 22:00

Hodnocení: Za správný výsledek udělit 3 body, za chybně vybranou variantu odpovědi 2 body odečíst. Minimální počet bodů je 0.

Řešení: 4:00 (sledovanost v jednotlivých variantách: 4:00 = 15 354 680, 10:00 = 9 296 560, 14:00 = 13 102 730, 22:00 = 11 048 350)

5

5 bodů

- a. U každého ze čtyř českých měst určete, kolik z uvedených kritérií toto město splňuje (odpovídejte pouze formou čísla od 0 do 4).

4 body

kritéria:

- ve městě žije více obyvatel než na Cookových ostrovech
- v okrese, kde dané město leží, je vyšší přirozený přírůstek obyvatel než v Portugalsku
- město eviduje vyšší průměrný roční úhrn srážek než africký Windhoek
- v kraji, kde dané město leží, se zemědělská půda podílí na využití ploch výrazněji (tj. větším dílem) než se solární energie podílí na obnovitelných zdrojích energie z pohledu celkové spotřeby obnovitelné energie na Kypru

města:

Vimperk: ... 2 ...

Česká Lípa: ... 3 ...

Zbýšov: ... 3 ...

Hulín: ... 1 ...

Hodnocení: Za každou správnou odpověď udělit 1 bod.

Řešení: Viz text.

- b. Jak se jmenuje jediné město v Královéhradeckém kraji, které splňuje všechna čtyři kritéria z první části úlohy?

1 bod

Hodnocení: Za správnou odpověď udělit 1 bod.

Řešení: Rychnov nad Kněžnou

PÍSEMNÝ TEST GEOGRAFICKÝCH ZNALOSTÍ

Celkem 30 bodů

Potřebné vybavení: psací potřeby, papír na poznámky

6

6 bodů

Vyberte maximálně 3 hydrologické/océánografické pojmy, který nepatří do řady dle zadaných kritérií. Body získáte vždy pouze za správné vyřešení celé řady.

a) Řeky vlévající se deltou do moře v tropickém klimatu.

Zambezi / Iravádí / **Okavango** / Orinoco / **Chuang-che**

b) Sladkovodní jezera vzniklá exogenní činností.

Tanganika / Štrbské pleso / Plitvická jezera / **Šot Melrhir** / Odlezelské jezero

c) Moře, jejichž mezinárodní vody jsou rozděleny mezi více než čtyři státy a vyskytuje se v nich významný teplý mořský proud.

Karibské moře / **Tasmanovo moře** / **Beringovo moře** / Arabské moře / **Norské moře**

d) Řeky se sněhovým odtokovým režimem.

Ob / Lena / Yellowstone / **Garrona** / **Amur**

e) Děje typické pro dolní tok řeky.

silná hloubková eroze / tvorba volných meandrů / silná sedimentace /
zpomalování proudění / neckovitý tvar údolí

f) České přehradní nádrže vystavěné primárně za účelem hydroenergetického využití.

Nechranice / **Nové Mlýny** / **Švihov** / **Slezská Harta** / Vranov

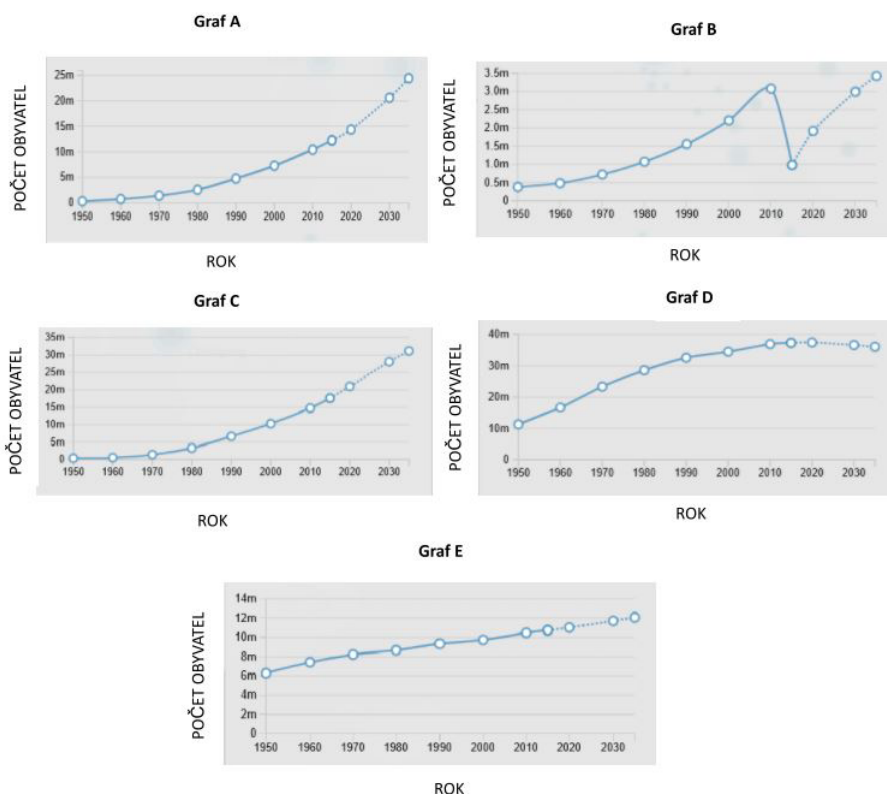
Hodnocení: Za každé správné řešení celé řady 1 bod.

Řešení: Viz text.

7

5 bodů

Vyberte vždy pouze jednu správnou možnost doplňující tvrzení týkající se grafů vývoje počtu obyvatel ve vybraných městech světa. Počet obyvatel je v milionech.

Zdroj dat: luminocity3d.org, United Nations 2018

- a) Vývoj populace ve vyspělých státech globálního severu zachycují grafy A a E / grafy D a E / grafy A a C.
- b) Graf B se vyznačuje výrazným poklesem počtu obyvatel, který nastal ve městě Halab (Aleppo) při syrské občanské válce / Basra po bombardování Islámským státem / Port-Au-Prince po zemětřesení.
- c) Město ve státě, které se pravděpodobně současně nachází ve čtvrté fázi demografické revoluce, znázorňuje graf C / graf B / graf D.
- d) Relativně největší nárůst počtu obyvatel mezi lety 1950–2000 má město zobrazené v grafu A / grafu C / grafu D.
- e) Města, která v roce 2000 přesáhla hranici zařazení mezi megalopole, jsou zobrazena v grafech A, D, E a C / grafech C, D a E / ve všech grafech.

Hodnocení: Za správně vybranou možnost udělit 1 bod.

Řešení: Viz text.

8

8 bodů

Do textu doplňte chybějící, případně vyberte správné údaje a informace.

Indický makroregion je, i přes relativně příznivý ekonomický růst (kolem **6** / 9 / 12 % ročně), druhou nejméně ekonomicky výkonnou oblastí světa (po Subsaharské Africe). Na světovém HDP se tato oblast podílí pouze 2,2 / **3,4** / 5,7 %. Jedná se však o světový makroregion, kde se koncentruje 18,4 / 22,6 / **23,7** % světové populace. Nicméně za zmínku stojí, že ... **Šrí Lanka** ... (doplňte zemi) vykazuje v rámci makroregionu nejvyšší hodnoty HDI (72. místo na světě).

Od roku **1947** / 1950 / 1955 začalo toto území nabývat autonomie v podobě několika nově vzniklých států, z nichž nejvýznamnější je dnes Indie, gigantická země patřící do neformálního uskupení BRICSM (Brazílie, Rusko, Indie, Čína, Jižní Afrika a ... **Mexiko** ... (doplňte zemi)).

Předpokládá se, že by mohla v blízké době ve svém rozvoji následovat Čínu a stát se dalším pólem dnešního multipolárního světa, vedle USA, Číny a EU. Současně však spíše než asijského tygra nebo draka připomíná dýchavičného slona.

Indie je zemí silného kontrastu. Na jedné straně se v Indii můžeme setkat s realitou, kdy tato země téměř přeskočila průmyslovou revoluci a vrhla se rovnou do té informační. Střední třída obyvatel postupně sílí (1995 3,5 mil. lidí, 2016 35 mil. lidí) a čím dál více oblastí Indie se kvalitou života přibližuje globálnímu Západu. Na druhé straně všudypřítomná chudoba je zdrcující. V současné době žije v chudobě více než **20** / 30 / 40 % obyvatel země, více než 20 / 30 / **40** % dětí mladších tří let trpí podvýživou, více než čtvrtina / třetina / **polovina** obyvatel nemá přístup k odpovídající zdravotní péči a asi 300 / **450** / 600 milionů lidí nemá vlastní záchod. Celkově bychom tedy mohli říct, že Indie bohatne, ale mnoho Indů zůstává chudých.

Existují zde limitující faktory, které jsou někdy příčinou, jindy důsledkem chudoby obyvatel této obrovské země. Samotný hinduistický systém a kulturní heterogenita zahrnující ... **kastovní** ... dělení obyvatel je zásadním problémem odborně nazývaným bariérou sociální mobility. Dalšími limitujícími skutečnostmi jsou: nízká míra urbanizace (48 / 58 / **68** % obyvatel žije na venkově), zaostalá dopravní infrastruktura i inženýrské sítě, problém s dostatkem energie, nedostatek vodních zdrojů, záporná ... **bilance** ... zahraničního obchodu (import převyšuje export), vysoká míra ... **inflace** ... (nárůst všeobecné cenové hladiny zboží), masová nevzdělanost a diferenciace ve vzdělání (vzdělaných je pouze 43 / **53** / 63 % žen), geopolitické napětí s Pákistánem, ... **nepotismus** ... (systém protěžování rodinných příslušníků např. do politických nebo úřednických pozic) a korupce či samotné přelidnění (některé státy mají vyšší hustotu zalidnění než Belgie, Bihár a Uttarpraděš se pohybují v rozmezí 800–1 000 obyv./km²).

Zdroje: Bičík a kol. 2019. *hdr.undp.org/*, *Lauder 2018*, *Tomeš 2013*, *unicef.org*, *worldpopulationreview.com*, *Zavadilová 2017*

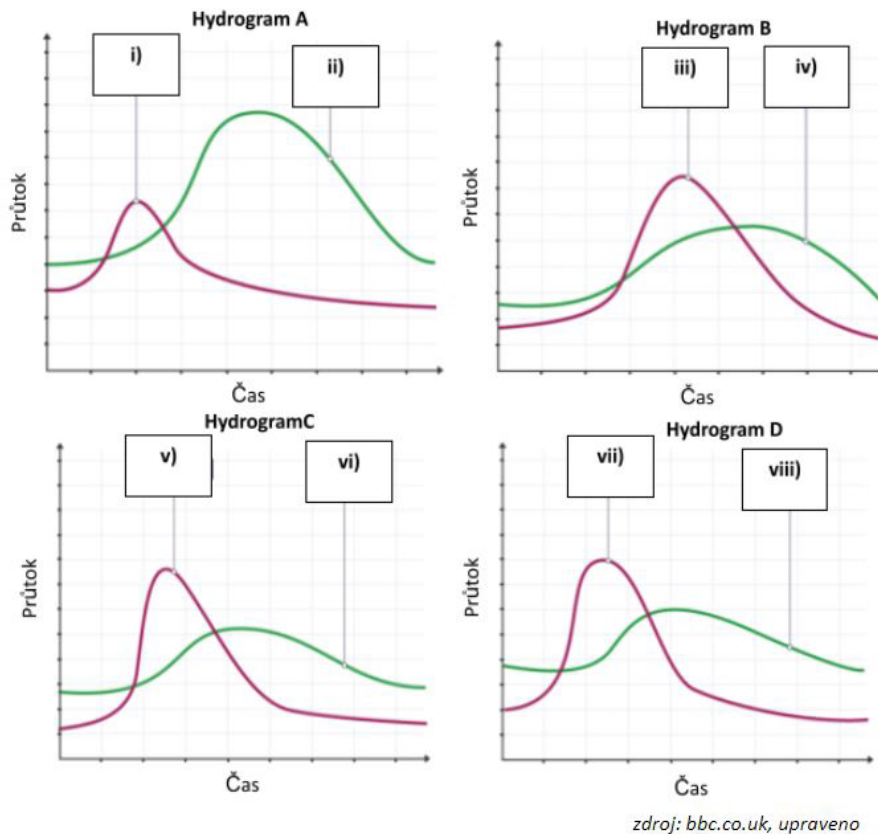
Hodnocení: Za každou správně doplněnou či vybranou možnost udělit 0,5 bodu.

Řešení: Viz text.

9

5 bodů

Odpovězte na otázky založené na hydrogramech povodňových průtokových vln. Za chybné odpovědi se body odečítají.

- a) Který hydrogram zachycuje porovnání mezi povodňovým průtokem s vysokým a nízkým sklonem?
odpověď: **Hydrogram B**
- b) Hydrogram D zachycuje rozdíl mezi povodňovou vlnou v městském prostředí a zalesněné oblasti. Která křivka zachycuje vývoj průtoku v zalesněné oblasti?
odpověď: **viii)**
- c) Který hydrogram zachycuje porovnání mezi povodňovým průtokem s větší a menší plochou povodí?
odpověď: **Hydrogram A**
- d) Křivka které řeky má v hydrogramu B delší lag fázi (čas mezi normálním a povodňovým průtokem)?
odpověď: **iii)**
- e) Křivka které řeky v hydrogramu A umožňuje vlastnostmi své povodňové vlny lepší podmínky k evakuaci při časné předpovědi?
odpověď: **i)**

Hodnocení: Za každou správnou odpověď udělit 1 bod. Za chybnou odpověď 1 bod odečíst. Minimum bodů za úlohu je 0.

Řešení: Viz text.

10

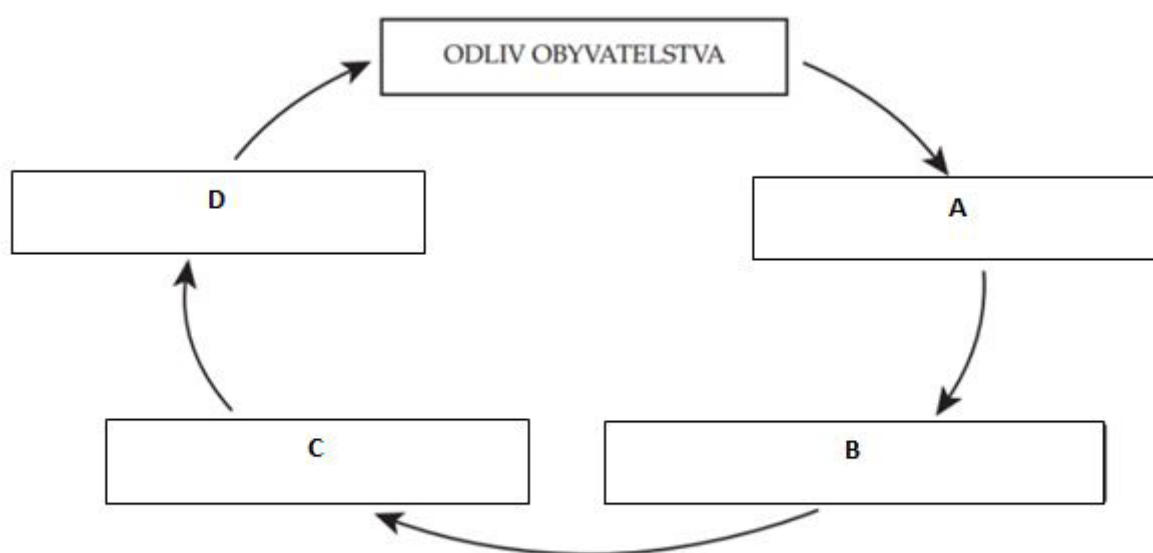
3 body

a. Z nabídky přiřaďte jevy do kauzálního diagramu tak, aby se zachovala logická návaznost. Za chybná přiřazení se body odečítají.

2 body

Nabídka:

- 1) nedostatečná nabídka (obslužnost, práce, zábava)
- 2) mizející instituce a služby (školky, spolky, hospoda...)
- 3) snižující se aktivita a kvalita života
- 4) nedostatečná poptávka a slabý lidský kapitál

Zdroj: Ouředníček a kol. 2011

Hodnocení: Za každé správné doplnění udělit 0,5 bodu. Za chybná přiřazení 0,5 bodu odečíst. Minimum bodů za úlohu je 0.

Řešení: A – 4; B – 2; C – 1; D – 3

b. Pro jaký jev z nabídky je výše zobrazený kauzální diagram nejtypičtější?

1 bod

- a) mezinárodní migrace
- b) suburbanizace
- c) **vylidňování venkova**
- d) meziměstská migrace

Hodnocení: Za správnou odpověď 1 bod.

Řešení: Viz text.

11

3 body

Časové změny teploty půdy v závislosti na hloubce pod jejím povrchem popsal a shrnul do 4 zákonů francouzský matematik a fyzik J. B. Fourier (1768–1830).

I. Fourierův zákon

Časová perioda výkyvů teploty půdy se s rostoucí hloubkou nemění.

II. Fourierův zákon

Amplituda časových změn teploty půdy se s rostoucí hloubkou zmenšuje.

III. Fourierův zákon

Čas nástupu maxima a minima teploty se v denním (ročním) chodu zpožďuje přímo úměrně s rostoucí hloubkou.

IV. Fourierův zákon

Hloubky stálé denní a roční teploty se mají k sobě jako druhé odmocniny period jejich výkyvů.

S využitím výše uvedených zákonů rozhodněte o správnosti následujících tvrzení. Za chybné odpovědi se body odečítají.

a) Hloubka stálé roční teploty je stejná jako hloubka stálé denní teploty.

ANO × **NE**

b) Rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší teplotou půdy v hloubce 35 cm je vyšší než rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší teplotou půdy v hloubce 65 cm

ANO × NE

c) Nejnižší teploty dosáhne půda v hloubce 55 cm dříve než půda v hloubce 80 cm.

ANO × NE

Hodnocení: Za každé správné posouzené tvrzení udělit 1 bod. Za chybně posouzená tvrzení odečíst 1 bod. Minimum bodů za úlohu je 0.

Řešení: Viz text.

PRAKTICKÁ ČÁST

Celkem 30 bodů

Potřebné vybavení: psací potřeby, volný papír na poznámky

Pro řešení úloh praktické části je nezbytné vycházet z online příspěvku na zpravodajském serveru Českého rozhlasu pojednávajícím o stratifikaci české společnosti, konkrétně o jejím socioprostorovém rozdělení.

Dostupné zde:

https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ceska-spolecnost-vyzkum-tridy-kalkulacka_1909171000_zlo

12

5 bodů

Na základě informací z článku doplňte text, případně rozhodněte o správné možnosti.

Uvedený výzkum inspirovaný studií Great British Class Survey pod vedením M. Savage (... **LSE** ...) (doplňte oficiální zkratku názvu univerzity, kde výzkumník působí) byl v Česku proveden na vzorku 4 039 respondentů (tedy **větší** / **menší** podíl populace než výzkum GBCS ve Spojeném království). Český výběr respondentů byl reprezentativní pro **kategorii 18–85 let** / **ekonomicky aktivní obyvatelstvo** / **jinou věkovou kategorii**. Rozdělení do společenských tříd je určeno dle významu a míry třech druhů kapitálu: ekonomického, sociálního a lidského.

Na rozdíl od britského průzkumu bylo v Česku identifikováno šest společenských tříd. V Česku chybí třída, kterou britský výzkum označuje ... **Elite** ... (uved'te anglický termín s velkým písmenem). Lidé, kteří by v naší zemi do této skupiny teoreticky měli spadat, nemají plně rozvinutý jeden z uvedených kapitálů. V Česku jsou tedy zařazeni do zajištěné střední třídy a nastupující kosmopolitní třídy.

Dohromady tyto dvě třídy zahrnují **více** / **stejně** / **méně** než třetinu obyvatel Česka.

Naše společnost je nicméně unikátní třídou ... **místních vazeb** ... (název třídy), která se v Británii nevyskytuje. Jedna z příčin existence této venkovské třídy je roztržštěná sídelní struktura Česka.

Druhou stranu spektra u nás tvoří tzv. strádající třída (v britském výzkumu označována jako ... **Precariat** ... (uved'te anglický termín s velkým písmenem)). Tato nejchudší vrstva obyvatel má v Česku **vyšší** / **stejný** / **nižší** podíl na populaci než v Británii.

Výzkum se také zabýval spokojeností lidí s vlastním životem. Kromě různě diferencovaných údajů

se vyskytl i jeden relativně vyrovnaný. Ukazuje se, že všechny třídy jsou podobně spokojeny s množstvím a využitím ... **volného času**

V pocitu, že se jednotlivec může otevřeně vyjadřovat k nedostatkům ve společnosti a zároveň aktivně ovlivňovat dění ve své obci, zajištěná střední třída *převyšuje třídu* / **zaostává za třídou** s označením nastupující kosmopolitní.

Hodnocení: Za každou správně doplněnou/vybranou možnost udělit 0,5 bodu.

Řešení: Viz text.

13

6 bodů

a. **Jednotlivé společenské třídy mají dle článku rozdílnou životní úroveň. Část české společnosti se častěji potýká například s finančními problémy a následně i s exekucemi. Pro jaké dvě třídy jsou exekuce nejvíce příznačné?**

1 bod

Hodnocení: Za kompletní správnou odpověď udělit 1 bod.

Řešení: ohrožená třída, strádající třída

b. **Ve kterém kraji Česka jsou tyto třídy nejvíce zastoupeny?**

1 bod

Hodnocení: Za správnou odpověď udělit 1 bod.

Řešení: Ústecký kraj

c. **S využitím internetových stránek <http://mapaexekuci.cz/> rozhodněte o pravdivosti následujících tvrzení. Za chybná rozhodnutí se body odečítají.**

4 body

Celkový počet osob v exekuci byl v Česku k roku 2019 vyšší než 0,5 milionu.

PRAVDA × NEPRAVDA

V okrese Brno-venkov je podíl obyvatel v exekuci výrazně vyšší než v okrese Brno-město.

PRAVDA × **NEPRAVDA**

Ve správních obvodech ORP Most a Chomutov celkový počet exekucí dokonce převyšuje počet osob ve věku nad 15 let, kteří zde žijí.

PRAVDA × NEPRAVDA

Přestože došlo ve většině českých krajů mezi lety 2016 až 2019 ke snížení podílu obyvatel v exekuci, vzrostl ve všech krajích s výjimkou Prahy průměrný počet exekucí na osobu.

PRAVDA × **NEPRAVDA**

Hodnocení: Za každé správné rozhodnutí o pravdivosti udělit 1 bod. Za chybné rozhodnutí 1 bod odečíst. Minimální počet bodů za úlohu je 0.

Řešení: Viz text.

14

4 body

K zodpovězení následujících 4 otázek této úlohy můžeš využít jakékoliv informační zdroje (hledat libovolně na internetu apod.).

V článku (specificky v rámci charakteristiky třídy místních vazeb) je zmíněno, že je Česko unikátní z hlediska velkého počtu malých obcí. Který ze signatářských států Římských smluv z roku 1957 má podobně rozdrobenou sídelní strukturu jako Česko a dokonce více než 35 000 obcí?

řešení: ... **Francie** ...

Který stát, jenž se k Evropské unii připojil v průběhu 90. let 20. století, má naopak po posledních územně-správních reformách méně než 100 obcí?

řešení: ... **Dánsko** ...

Ve kterém roce z nabídky: 1920 / 1950 / 1980 / 2010 byl na území Česka nejmenší počet obcí jako nejnižších fungujících územně-správních celků? V příslušném období byl oproti ostatním rokům výrazně redukován počet těch nejmenších obcí (do 200 obyvatel), které byly ve většině případů z administrativního hlediska součástí větších, tzv. střediskových obcí v jejich blízkém okolí.

řešení: ... **1980** ...

Jediná území v Česku, která nespádají do samosprávné působnosti žádné obce, jsou vojenské újezdy. Ty jsou u nás v současnosti celkem čtyři. Na území jakého okresu leží ten, který je plošně největší?

řešení: ... **Karlovy Vary** ...

Hodnocení: Za každou správnou odpověď udělit 1 bod.

Řešení: Viz text.

15

5 bodů

a. Pokud by se česká vláda rozhodla pomoci kraji z otázky 13b ve snižování počtu obyvatel spadajících do strádající třídy, která z uvedených opatření by k tomuto cíli **nepřispěla**? Vyberte všechny správné možnosti. Za chybně vybrané možnosti se body odečítají.

4 body

a) rozšířit a zefektivnit spolupráci mezi vzdělávacím systémem na straně jedné a praxí a trhem práce na straně druhé

b) zvýšit sumy rodičovské či mateřské dovolené, příspěvek na bydlení a jiné sociální dávky pro zajištění kvalitnějšího rodinného zázemí

c) investovat do tradičního průmyslu, ve snaze o snížení nátlaku na rekvalifikaci pracovní síly a obnovení původních průmyslových aktivit

d) dobudovat páteřní dopravní infrastruktury, které pomohou zajistit efektivní vnější a vnitřní dopravní propojení kraje

e) podpořit investice do školství z hlediska infrastruktury, vybavení, dalšího vzdělávání učitelů či podpory talentovaných studentů, aby mohly školy aktivně reagovat na požadavky trhu práce

f) odstranit staré ekologické zátěže a zlepšit stav krajiny a složek životního prostředí

g) nuceně, cíleně, strategicky a selektivně přesouvat vybrané skupiny kvalifikované pracovní síly z jiných krajů

h) v součinnosti s místními orgány zajistit politické a ekonomické prostředí pro příliv tzv. foreign direct investment (FDI)

i) zabránit tzv. brain drain pomocí výstavby nových moderních velkokapacitních škol v jádrových oblastech regionu

j) realizovat programy zaměřené na zvýšení sounáležitosti obyvatel s místním regionem a zlepšit image regionu navenek

Hodnocení: Za správnou vybranou možnost udělit 1 bod. Za chybně vybranou možnost 1 bod odečíst. Minimum bodů za otázku je 0.

Řešení: Viz text.

b. Prohlédněte si mapu znázorňující ohroženou třídu. Který z níže uvedených jevů by tato mapa mohla mimo jiné také znázorňovat?

1 bod

- a) hrubý domácí produkt
- b) volební účast
- c) hustota zalidnění
- d) nezaměstnanost**
- e) podíl ekonomicky aktivních obyvatel zaměstnaných v průmyslu

Hodnocení: Za správnou odpověď udělit 1 bod.

Řešení: Viz text.

16

4 body

Pomocí článku porovnejte hodnoty v tabulce (používejte matematická znaménka >, <, =).

suma procentuálního podílu obyvatel tradiční pracující třídy a třídy místních vazeb v Ústeckém kraji	>	procento nejzastoupenější třídy obyvatel v kraji, který je charakterizován nejnižší mírou urbanizace
podíl nastupující kosmopolitní třídy v euroregionu Glaciensis	<	podíl společenské třídy, jejíž členové nejspíše navštíví divadlo nebo galerii v euroregionu Bílé Karpaty
celostátní podíl společenské třídy, která je nespokojená s ekonomickou situací Česka a zároveň disponuje nejnižším počtem sociálních vazeb s lidmi, kteří jim mohou nabídnout pomoc v osobní krizi	=	celostátní podíl společenské třídy, které se bude pravděpodobně s příchodem průmyslu 4.0 zvyšovat míra nezaměstnanosti i přes nyní dostatečnou kvalifikaci a vzdělání pro nejčastěji obsazované pracovní pozice jejich příslušníků
podíl společenské třídy, která nebyla popsána ve Velké Británii	=	podíl hlavní potenciální základny (společenské třídy) budoucí české společenské třídy s extrémně vysokými hodnotami všech typů kapitálu

Hodnocení: Za správnou odpověď udělit 1 bod.

Řešení: Viz text.

17

6 bodů

Představte se, že jste lídr politické strany a plánujete volební kampaň. Ve kterém z nabízených krajů se vám podaří pravděpodobně oslovit poměrově nejvíce voličů ze společenské třídy, pro kterou jsou navrženy jednotlivé body volebního programu? Každá kombinace volebních prohlášení je zaměřena na jednu dominantní třídu v jednom z nabízených krajů.

- a) Odmítnutí regulace trhu se zemědělskou půdou a posílení ochrany práv vlastníků půdy, zajištění dostupnější veřejné dopravy a budování kvalitní infrastruktury na venkově.

kraje: *Praha / Pardubický / **Královéhradecký** / Moravskoslezský*

- b) Nepřipuštění povinnosti obou rodičů vystřídat se během rodičovské dovolené, vytvoření programů pro zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných.

kraje: **Ústecký** / *Karlovarský / Liberecký / Jihomoravský*

- c) Zrušení daně z příjmu a zamezení progresivnímu zdanění. Prosazení dobrovolného vstupného do galerií a muzeí.

kraje: *Plzeňský / **Praha** / Ústecký / Liberecký*

- d) Rozvoj v oblasti IT, podpora využívání nástrojů digitálního vzdělávání; zavedení elektronických voleb. Prosazení dostupnosti a variability dobrovolné péče o předškolní děti.

kraje: *Zlínský / Olomoucký / Moravskoslezský / **Jihomoravský***

- e) Zvýšení základní výměry důchodů a minimální mzdy; vytvoření programů pro podporu dlouhodobě nezaměstnaných a zabránění nepřiměřenému úročení půjček a dluhů.

kraje: *Jihočeský / **Karlovarský** / Vysočina / Liberecký*

- f) Podpora nezávislých neziskových kulturních aktivit (divadla, festivaly, hudební projekty atp.); podpora programů celoživotního vzdělávání; zkvalitnění systému ochrany zeleně ve městech a digitalizace státní správy.

kraje: *Vysočina / **Praha** / Středočeský / Zlínský*

Hodnocení: Za každou správnou odpověď udělit 1 bod.

Řešení: Viz text.